

Magyar nyelv és irodalom
Középszintű szóbeli tétel (2026)

Irodalom:

1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

1. Petőfi Sándor forradalmi költészete
2. Arany János balladaköltészete
3. Ady szerelmi költészete
4. A próféta szerep megjelenése Babits Mihály költészetében
5. Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényének elemző bemutatása
6. József Attila költészete a 30-as években
7. Herczeg Ferenc Az élet kapuja című regényének elemző bemutatása
8. Romantikus és realista vonások Jókai Mór Az arany ember című regényében
9. Az elbeszélés mód sajátosságai Mikszáth Kálmán parasztabrázoló novelláiban
10. A reformkor szellemisége Vörösmarty lírájában

2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból.

Választható szerzők

11. A barokk szemléletmód érvényesülése Zrínyi Miklós *Szigeti veszedelem* című művében

3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

12. Realista látásmód Móricz epikájában
13. Újklasszicista vonások Radnóti Miklós lírájában

4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból

14. Kányádi Sándor költészete

5. Művek a kortárs magyar irodalomból

A parafrázis mint a posztmodern magyar irodalom jellemző jelensége Szabó T. Anna Vörösmarty-rap, Ady-rap, Kosztolányi-rap; Tóth Krisztina Tímár Zsófi muskátlija és Porhó című műveiben

6. Művek a világirodalomból

16. A csinovnyikmotívum az orosz realizmus irodalmában Tolsztoj *Ivan Iljics halála* című elbeszélése alapján
17. A karkai ábrázolásmód sajátosságai Franz Kafka *Az átváltozás* című elbeszélése alapján

7. Színház és dráma

18. A shakespeare-i színház és dráma sajátosságainak bemutatása egy szabadon választott mű segítségével
19. Madách Imre *Az ember tragédiája* című művének műfaji és kompozíciós jellemzői, a főszereplők viszonyrendszere

8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

20. Az adaptáció jelenségének bemutatása Örkény István *Tóték* című kisregényének *Isten hozta, őrnagy úr!* című filmváltozata alapján

Magyar nyelv és irodalom
Középszintű szóbeli tétel (2026)

Magyar nyelv:

1. Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegértelmezéssel, szövegalkotással
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend)
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

2. A magyar nyelv története

4. A magyar nyelv rokonságának bizonyítékai
5. A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom)
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

3. Ember és nyelvhasználat

7. Nyelvünk helyzete a Kárpát-medencében
8. Anyanyelvünk rétegződése. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

4. A nyelvi rendszer

9. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggései
10. A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében, a szószerkezetek alkotásában
11. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók
12. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

5. A szöveg

13. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
14. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél; különböző témájú hivatalos levelek (pl. panaszos levél, kérvény)

6. A retorika alapjai

15. A hatásos előadásmód eszközei
16. Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése

7. Stílus és jelentés

17. A hangalak és a jelentés viszonya: egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú, ellentétes jelentésű szópár
18. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché; összetett szóképek: allegória, szimbólum felismerése, elemzése és értelmezése szépirodalmi és egyéb szövegekben
19. Az egyszerűbb alakzatok köznyelvi és irodalmi szövegekben

8. Digitális kommunikáció

20. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés)